

**НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ
ТЕЛИЦЬ ТА ВПЛИВ ІНТЕНСИВНОСТІ ЇХ РОЗВИТКУ
НА ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ КОРІВ З ТРИВАЛИМ ПРОДУКТИВ-
НИМ ДОВГОЛІТТЯМ**

Зандарян В.А. канд. с.-г. наук, доцент,
Веліканова В.С. канд. с.-г. наук, доцент
Харківська державна зооветеринарна академія

***Анотація.** В статті наведені напрямки удосконалення технології вирощування телиць на комплексі з безприв'язним утриманням худоби та вивчені продуктивні якості корів з тривалим продуктивним довголіттям залежно від інтенсивності їх розвитку від 4 до 6 місячного віку.*

***Ключові слова:** Вирощування телиць, безприв'язне утримання, інтенсивність розвитку у 4-6 місяців, продуктивні якості корів з тривалим продуктивним довголіттям.*

Актуальність проблеми. Відновлення молочного тваринництва в Україні повинно здійснюватись на більш високій селекційній, технологічній та технічній основі з урахуванням досвіду країн з розвиненим молочним скотарством та власних кращих господарств. Досягнення високих виробничих показників на молочному комплексі ДПДГ «Кутузівка» було б неможливим без високопродуктивного стада, створеного на основі впровадження оптимальної системи вирощування ремонтних телиць.

Мета досліджень. Основною метою досліджень було вивчення напрямків удосконалення технології вирощування ремонтних телиць та встановлення впливу інтенсивності вирощування телиць з 4-х до 6-ти місячного віку на продуктивні якості корів з тривалим продуктивним довголіттям.

Матеріал і методи досліджень. Дослідження проведені в умовах комплексу «Кутузівка» Харківської області. Матеріалом для досліджень були дані зоотехнічного і племінного обліку (форма 2-Мол). Статистичну обробку даних здійснювали за допомогою відповідних комп'ютерних програм.

Результати досліджень. На молочному комплексі «Кутузівка» ремонт стада, в основному, відбувається за рахунок власного відтворення. Досягнення високих виробничих показників у тваринництві господарства ґрунтується не тільки на раціональному використанні землі, створенні міцної кормової бази, удосконаленні основних технологічних процесів при обслуговуванні тварин, постійному впровадженню у виробничий процес

новітніх досягнень науки і техніки. Але як вказує А.К.Трішин [1, 2], створене сучасними методами селекції племінне стадо української чорно-рябої молочної породи, здатне до високої продуктивності тільки завдяки відпрацьованій інтенсивній системі вирощування ремонтного молодняка. Ця система забезпечує ефективну адаптацію тварин з раннього віку до безприв'язної технології утримання на глибокій солом'яній підстилці. Система забезпечує досягнення живої маси 395-400кг при плідному осіменінні в 16-18 місяців.

На протязі тривалого періоду з метою удосконалення технології вирощування на комплексі здійснювався пошук оптимальної системи вирощування телят в молочний період. В результаті проведених експериментальних досліджень спочатку на невеликому поголів'ї телят було встановлено, що утримання телят в неопалювальних приміщеннях зразу після народження і в молочний період «холодним методом» сприяє їх кращій адаптації до зниженої температури. В організмі телят при низькій температурі більш інтенсивно використовуються енергетичні метаболіти. При цьому телята споживають більше кормів на 4,2%. Інтенсивність росту телят була аналогічною, як і в опалювальному телятнику. Стан здоров'я телят був кращим при утриманні їх «на холоді», телята хворіли менше на 19,8% [1].

С.Ф.Антоненко, О.М.Маменко [2] вказують, що в умовах удосконаленої технології утримання теличок в індивідуальних клітках-вольєрах на солом'яній довгонезмінюваній підстилці з моменту народження до 91-120 денного віку з раннім використанням сіна і комбікорму, кип'яченої з 2-х денного і сирі (з 6-ти денного віку) води температурою 36-38⁰С з двохкратним випоюванням молоком достовірно ($P>0,01$) збільшується жива маса телиць на 10,2-33,4кг або на 19,9-51,4%, що сприяє підвищенню оплати корму 1кг приросту живої маси на 6,28-18,04%.

Згідно з цим в останні роки був розроблений проект і проведена реконструкція профілакторія і телятника для вирощування телят молочного періоду «холодним» методом. Таким чином досягнена однотиповість технології утримання корови від її народження і до вибуття із стада.

Враховуючи значення інтенсивності росту телиць у віці 4-6 місяці О.М.Маменко та інші [3] встановили, що в умовах комплексу «Кутузівка», від телиць з інтенсивністю росту 750г і більше можна отримувати первісток на 0,5-2,0 місяця раніше, ніж від телиць з більш низькими середньодобовими приростами та надоювати 4125±16кг молока за першою лактацією і додатково отримувати 14-26кг молочного жиру, що є підставою добирати телиць за ознакою інтенсивності росту в зазначений період.

Одним із важливих напрямків в племінній роботі з сучасними стадами є селекція на довголіття. Вивчення особливостей росту та розвитку високопродуктивних корів, які мають тривалий термін використання в стаді,

нами отримані дані, що наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Продуктивні якості довголітніх корів залежно від інтенсивності їх вирощування з 4-х до 6-ти міс. віку

Показники	Продуктивність за 305 днів						Продуктивне до-вголіття, лактацій
	Перша лактація			Найвища лактація			
	надій, кг	% жиру	% білку	надій, кг	% жиру	% білку	
Середньодобовий приріст до 500г (n = 7 голів)							
M	5285	3,61	3,15	7076	5,32	3,08	5,9
m	252,3	0,13	0,04	204,4	0,19	0,06	0,34
σ	667,47	0,341	0,129	540,9	0,496	0,146	0,900
CV	12,6	9,4	4,1	7,6	14,9	4,7	15,4
Середньодобовий приріст 500-600г (n = 5 голів)							
M	5187	3,29	3,11	7514	3,4	3,03	6,4
m	313,4	0,05	0,04	201,9	0,13	0,08	0,51
σ	700,7	0,120	0,081	451,5	0,292	0,187	1,140
CV	13,5	3,6	2,6	6,0	8,6	6,2	17,8
Середньодобовий приріст > 600г (n = 12 голів)							
M	5344	3,35	3,08	7523	3,30	3,05	5,6
m	373,2	0,08	0,029	232,4	0,10	0,06	0,60
σ	1055,4	0,218	0,084	900,1	0,406	0,173	1,685
CV	19,7	6,5	2,7	12,0	12,3	5,7	30,0

Отримані дані по групі найбільш високопродуктивних корів, які найдовше використовуються в стаді, показують, що корови, які більш інтенсивно розвиваються в період від 4 до 6 міс. віку мають не тільки більш високу продуктивність по першій лактації, але у них найбільша продуктивність і по найвищій лактації.

Висновки

1. Постійний пошук оптимальної технології вирощування ремонтних телиць на молочному комплексі «Кутузівка» дав змогу провести реконструкцію телятника, впровадити «холодний» метод вирощування телят, забезпечуючи однотиповість утримання худоби від самого народження і до вибуття із стада, забезпечує ліквідацію стресів і підвищення адаптації організму тварин до умов середовища в усі вікові періоди.

2. Висока інтенсивність росту та розвитку корів у період від 4-х до 6-ти місячного віку сприяє збільшенню продуктивності за першу та найвищу лактацію, що позитивно впливає на пожиттєву продуктивність.

Література

1. Тришин А.К. Энергосберегающая технология производства мо-

- лока. / А.К.Тришин Х: Прапор, 1997. -191 с.
2. Антоненко С.Ф. Технологические факторы влияния на формирование будущей молочной продуктивности телят при их содержании на глубокой долгонесменяемой подстилке (сообщение первое) /С.Ф. Антоненко, А.М. Маменко //Ефективні технології та менеджмент у тваринництві: Зб.наук.праць, випуск 21 (3) /Харківська державна зооветеринарна академія. – Х., 2011. – С. 132-137.
 3. Взаємозв'язок інтенсивності росту телиць у віці 4-6 місяців з їх наступною молочною продуктивністю / О.М. Маменко, С.Ф. Антоненко, Л.В. Гончаренко [та ін.] //Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Зб.наук.праць. Випуск 18. ч.1. Харк. держ. зоовет. акад. – Х. РВВ / ХДЗВА, 2009. – С. 159-166.

НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИИ ВЫРАЩИВАНИЯ ТЕЛОК И ВЛИЯНИЕ ИНТЕНСИВНОСТИ ИХ РАЗВИТИЯ НА ПРОДУКТИВНЫЕ КАЧЕСТВА КОРОВ С ДЛИТЕЛЬНЫМ ПРОДУКТИВНЫМ ДОЛГОЛЕТИЕМ

Зандарян В.А. канд. с.х. наук, доцент

Великанова В.С. канд. с.х. наук, доцент

Аннотация. В статье приведены направления совершенствования технологии выращивания телок на комплексе с беспривязным содержанием скота и изучены продуктивные качества коров с длительным периодом использования в зависимости от интенсивности их развития в период от 4-х до 6-ти месяцев.

Ключевые слова: Выращивания телок, беспривязное содержание на глубокой соломенной подстилке, интенсивность развития в 4-6 месяцев, продуктивные качества коров с длительным продуктивным долголетием.

Trends of improvement of calf rearing technology and influence of intensity of calf development on productive qualities of cows having long productive use

Zandaryan V.A., Cand. of Agr. Sci.

Vielikanova V.C., Cand. of Agr. Sci.

Kharkiv State Zooveterinary Academy, Kharkiv, Ukraine

Summary. Some trends to improve the technology of calf rearing on the complex having unrestrained system of animal keeping have been presented in the article. The productive qualities of cows with long period of use depending on the intensity of their development from 4 to 6 months of age have been studied.

Key words: calf rearing, unrestrained keeping on deep straw bedding, intensity, development at 4 month age, productive qualities cows with long period of use.
